

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. szeptember 9. szombat.

ÁRA 4 LEJ

VIL ÉVFOLYAM, 209. SZÁM.

Uj szakkaderek képzésével köszöntjük a békekongresszust

Határtalan az a lelkesedés, amellyel országunk dolgozói kivesszük részüket a terv teljesítéséből. A béke gondolata dolgozó népünket harcra készítette. Az üzemekben és gyárakban megfeszített munkával vívják állami tervünk nagy esztábját. Ezzel válik a küszöbön álló békekongresszus harcos ünneppé, amelyen a béke megvédésére irányuló eltökélt szándékukat kifejezésre juttatják az ország dolgozói.

Az országos békekongresszusra szervezett szocialista munkaversenyekben az ország dolgozói újra hitet tesznek amellett, hogy készek a béke megvédésére és megerősítésére. Tizenöt tonna acéllal termelt többet az előirányoztnál a resicai 7-es számú kemence öntőcsoportja. Szovjet módszerek bevezetésével két és félmillió lejt takarítanak meg a fernezyi kohómunkások. Háromszáz százalékkal haladja túl napi normáját a békekongresszus tiszteletére Csapi Lajos, a kolozsvári Unirea-gyár munkása. 1951 márciusára termel a Menajul II. füzem egyik munkakollektívája. Hogy még jobban bebizonyítsák odaadó hazaszeretetüket az ország dolgozói, ünnepi műszakot, rekordnapot rendeznek. A kolozsvári Armatura üzemben Mosonyi Sándor és Barafi György öntőcsoport 340 százalékos, Argácsi Victor és Herman József öntőcsoport pedig 325 százalékos tervteljesítést ért el a békekongresszus tiszteletére rendezett ünnepi műszakon.

Kolozsváron még számos üzemben és gyárban tartottak rekordnapot és ünnepi műszakot. A munkásosztály élharcosai, akiket a Párt megtanított a helyes úton járni, ma már tudják, hogy a szocialista építés és a békéért folyó elszánt harc az egyetlen mód kivívott eredményeink megerősítésére. Megtanulták, hogy mit jelent százmunkra a békes építésben eltelt 6 év, amelynek nyomán Népköztársaságunk egyre szebb és egyre erősebb lett.

Ez az állandó, ütemes, sokoldalú fejlődés azonban új problémák elé állítja az ország dolgozóit. Az ipar rohamos fejlődésével párhuzamosan jelentkezik az új szakkader-szükséglet. Az épülő új gyárakban, az új gépek mellé ezer és ezer új szakképzett dolgozóra van szükség. Éppen ezért tanügyi reformunknak is elsőrendű feladata volt az új szakmai képzés kérdésének megoldása. Minden iparágban, minden fokon működnek iskolák az ipari munkások szaktanfolyamától, a munkásegyleti karokig és intézetekig, amelyek a jövő mestereit, technikusait és mérnökeiket tanítják. Így a fémipari területen például, több mint 55.000 tanfolyami hallgató, szakiskolás és műegyetemista tanul s nyer megfelelő kiképzést.

Az iskolai szakmai oktatás szoros kapcsolatban van az ünnepi, gyakorlati képzéssel. A Szovjetunió egyszerű tapasztalata megmutatta ugyan, hogy a gyakorlati szaktudás elnyerésének egyik legfőbb alapja maguk a vállalatok jelentik. Mint a Szovjetunióban, nálunk is minden vállalat valóságos

melegágyává válik a szerződéses szakképzésnek.

Hazánkban ez a mozgalom Sztálinvárosban, a Sovromtractor műhelyeiből indult ki. Azóta sok gyár és üzem vezet be a kádernevelésnek ezt a kifünő módszerét. A sztaálinvárosi Sovromtractoron kívül az ország legnagyobb, legismertebb üzemében: a resicai „Sovrommetál“-ban, a szilvölgyi szénbányákban, a bukaresti „Augustus 23“ nehézipari üzemben, az aranyosgyéresi „Sodronyiparban“, a szatmári „Unió“ vagongyárban, a kolozsvári „Herbák János“-műveknél és sok más vállalatnál is a békekongresszus tiszteletére, az augusztus 23-ára szervezett termelési versenyek során versenyfeladatnak tekintették az új szakmunkások, technikusok nevelését. Szerke az országban futótűzként terjedt a káderképzés szovjet módszere. Egymásután kapcsolódnak a szerződés-kötési versenymozgalmak — a békekongresszus tiszteletére Kolozsvár többi üemei is. Így például az „Unirea“ fémáru-gyárban egyetlen dolgozó, Szász István, egyszerre 7 ifjú és segédmunkásnak szakmunkássá való kiképzését vállalta. Az „Armatura“-gyárban elsőnek Bartha János esztergályos kötött szerződést s augusztus 23-ára kiképezte Bezzeg Rozália ifjúmunkásnőt, aki azóta a békekongresszus tiszteletére önállóan dolgozik. Az állami porcelángyárban 34 szakmunkás kötelezte magát szerződésileg, hogy a békekongresszus tiszteletére december 30-ig szakmunkássá képezi tanítványát. A porcelángyárban nemcsak a mesterek, szakmunkások vállalkoztak szaktudásuk átadására, hanem szerződést kötöttek a vállalat osztályvezetői, mérnökei, iparművészei, sőt az üzem igazgatója is vállalkozott arra, hogy dolgozóiból helyetteseket képeznek maguk mellé.

Az elért szép eredmények ellenére is azonban több kolozsvári üzemben nem vették elég komolyan ezt a kérdést. Így például az igen fontos „Menajul“ és „Triumf“-üzemekben még eddig egyetlen szerződést sem kötöttek. A kolozsvári textilgyárakban is csak a szerződés-kötés előkészületei folynak. A békekongresszus tiszteletére most folyó szocialista versenymozgalom azonban nagyszerű alkalom arra, hogy ezek az üzemek is bekapcsolódjanak és azokban az üzemekben, ahol már ez megtörtént, új lendületet adjanak ennek az igen fontos mozgalomnak.

Békeharcunk újabb szakaszának küszöbén, a vállalt termelési eredmények mellett köszöntjük a szeptember 9. és 12. között lezajló békekongresszust szakkádernevelő szerződés-kötésekkel. Azok a munkások, mesterek, technikusok pedig, akik vállalták az új káderek, új szakmunkások képzését, tekintsek ezt a versenyt alkalomnak arra, hogy fokozott erővel, igazán hazafias szeretettel, a káderek iránti meleg gondoskodással képezzék a fiatalokat, a szakképzetteneit. Így feltétlenül, új győzelmekkel biztosítjuk a békebiztonságok országos kongresszusának sikerét.

A Nagy Nemzetgyűlés megszavazta a RNK közigazgatási-gazdasági rajonbeosztásáról szóló törvényt

BUKAREST. — A Nagy Nemzetgyűlés szerdán délután folytatta tanácskozását. A napirend során Lupu Petre, az állami közigazgatási bizottság elnöke beszámolt a bizottság jelentését a Román Népköztársaság közigazgatási-gazdasági rajonbeosztásáról intézkedő törvényjavaslat tárgyában.

A hozzászólások során Teohari Georgescu elvtárs, helyettes miniszterelnök, a néptanácsok törvényének alkalmazására létesült állambizottság elnöke tartotta meg részletes előadását a Román Népköztársaság területének közigazgatási-gazdasági rajonbeosztásáról. Teohari Georgescu elvtárs kiemelte a törvényjavaslat fontosságát országunk fejlődése és virágzása szempontjából. Teohari Georgescu elvtárs rámutatott arra, hogy országunk közigazgatási-gazdasági új területi beosztása megerősíti népi demokratikus államunkat.

Rövid szünet után a törvényjavaslat vitája folytatódott. Ezek során Musik Mihály, Giergea Elena, Sandu Constantin, Oala Florea, Lenormanda Benari, Tóth Géza, Radan Isachie és Stancu Emil beszélt, akik a törvényjavaslat előírásait részletesen kiemezték hang-

50 „K. D. 35“ TÍPUSU SZOVJET TRAKTOR OSZTOTTAK KI A GÉP- ÉS TRAKTORÁLLOMÁSOK KÖZÖTT

A napokban ötven darab — K. D. 35 típusu traktor érkezett a Szovjetunióból. A K. D. 35 típusu traktorok mozgékonyabbak, nagyobb húzóerővel rendelkeznek, dombos vagy homokos vidéken is megerősített nélkül dolgoznak. A sztálinvárosi Szovromtraktor gyárban is rövidesen megkezdik a „K. D. 35“ típusu traktorok gyártását. Az ötven darab traktort a kakszentmártoni (Sztálmár megye), ciulnita (Ialomita megye), I. C. Frimu-i (Vaslui megye), valamint corabiai (Romanati megye) gép- és traktorállomások között osztották szét.

Az elkövetkezendő hónapok folyamán újabb hasonló típusu traktorszállomány érkezik a Szovjetunióból. A traktorokat szintén az ország GTA-ihoz osztják be. A most érkezett traktorok nagyban hozzájárulnak az illető traktorállomások teljesítőképességének növeléséhez az őszi mezőgazdasági kampányban.

sulyozták, hogy a törvény hatalmas fegyver a dolgozó nép kezében az amerikai és angol imperialista háborus uszítók ellen.

Ezután Lupu Petre felolvasta az állami közigazgatási bizottság javaslatát Bukarest rajonjainak elnevezéséről. A javaslatot viharos taps fogadta és egyhangulag megszavazták. Ezután került sor a törvényjavaslat megszavazására, amelyet a Nagy Nemzetgyűlés tagjai 333 szava-

zattal egyhangulag elfogadtak. A szavazás eredményét a Nagy Nemzetgyűlés tagjai hosszantartó éljenzéssel fogadták.

Csütörtökön délelőtt a Nagy Nemzetgyűlés folytatta tanácskozását. A tanácskozás napirendjén a néptanácsok választásáról szóló törvényjavaslat, valamint az elmúlt ülészek befűjezése óta kiadott törvényrendeletek jóváhagyása szerepelt.

A 28 tartomány névsora

A megszavazott és elfogadott törvényjavaslat, amelynek teljes szövegét legközelebbi számunkban közöljük, kimondja, hogy a Román Népköztársaság területe 28 tartományból, 117 rajonból, 148 városból és 4052 községből áll. A tartományok névsora székhelyükkel: 1. Arad — Arad, 2. Arges — Pitesti, 3. Bákó — Bákó, 4. Nagybánya — Nagybánya, 5. Barlad — Barlad, 6. Bihar — Nagyvárad, 7. Botosani — Botosani, 8. Bukarest — Bukarest, 9. — Buzau — Buzau, 10. Kolozsvár — Kolozsvár, 11. Konstanca — Konstanca, 12. Dolj — Craiova, 13. Galac — Galac, 14. Gorj — Tg. Jiul, 15. Hunyad — Déva, 16. Ialomita — Calarasi, 17. Jasi — Jasi, 18. Maros — Marosvásárhely, 19. Prahova — Ploesti, 20. Putna — Focsani, 21. Rodna — Beszterce,

22. Szörény — Karánsebes, 23. Szeben — Szeben, 24. Sztálin — Sztálinváros, 25. Stoeava — Campulung, 26. Teleorman — Rorsiori de Vede, 27. Temesvár — Temesvár, 28. Valcea — Ramnicul Valcea.

A törvény megkülönböztet köztársasági, tartományi és rajonlasi jellegű városokat. Köztársasági jellegű város 8 van az országban: Bukarest, Sztálinváros, Kolozsvár, Jasi, Konstanca, Galac, Ploesti és Temesvár. Bukarestet 8 rajonra osztották, amelynek elnevezése a következők: I. Vladimir Iljics Lenin, II. Jozsef Visszarionovics Sztálin, III. Gheorghhe Gheorghiu-Dej, IV. Május 1, V. Augusztus 23, VI. Vörös Grivica, VII. Tudor Vladimirescu, VIII. Nicolae Balcescu.

A békekongresszus tiszteletére

Ünnepi műszakot rendeznek a kolozsvári

üzemek dolgozói

Az üzemek és gyárak dolgozói határtalan lelkesedéssel vesznek részt a békekongresszus tiszteletére rendezett szocialista munkaversenyekben. A dolgozók nap mint nap újabb munkavállalásokat tesznek, hogy minél eredményesebben teljesítsék szeptember havai tervelőirányzatjaikat. Versenyvállalásaik időelőtti teljesítésére ünnepi műszakot rendeznek ezen a héten az ország legtöbb üzemében. A kolozsvári üzemek közül csütörtökön, szeptember 7-én a „Herbák János“-művek, az állami porcelángyár és a „Romania Muncitoare“ kendergyár munkásai és technikusai tartottak rekordnapot.

AZ ARMATURA I. ÉS II. ÜZEM

munkásai még szeptember 2-án megtartották az ünnepi műszakot a békekongresszus tiszteletére. Ezen a napon az „Armatura“ gyár dolgozói latbavetve minden kezdeményező és alkotó erejüket, dolgoztak, hogy munkájuk legjavát adhassák. S a várt eredmény nem is maradt el. Sokan közülük olyan teljesítményekkel fejezték be aznap munkájukat, amelyeket addig még nem sikerült elérniük. Az ünnepi

műszakon élenjárt Ciordan Victor esztergályos, aki 280 százalékkal teljesítette napi előirányzatát. Király Alfréd 150, Turós András 92 és Dézsi Béla esztergályos 96 százalékkal szárnyalta túl napi munkatervét. A esztergályos közül Visz Árpádé 116 és Kilin Mihály 110 százalékkal tánt ki. Ugyanakkor Debeák Rézsi és Böhm János lakatosok 178, illetve 180 százalékkal teljesítették napi normájukat az ünnepi műszakon. Kitiűnt továbbá Schultz Mátyás és Bányai Péter rezolvásztó, akik 112 százalékos tulszárnyalást értek el. Ugyancsak az öntődeből Gáll Ferenc és Oláh Sándor öntők is tervteljesítették tervfeladataikat 15 százalékkal. Balogh Margit magkészítő munkatársával, Bihari Ilonával 167, illetve 130 százalékkal teljesítették előirányzataikat a békekongresszus tiszteletére.

Az Armatura II. üzemben a szeptember 2-i rekordnapon élenjárt Mesonvi Sándor és Barafi György öntő, akik 340 százalékos tervteljesítést értek el, 225 százalékkal szárnyalta túl normáját Argácsi Victor és Herman József. Nagy Julia magkészítő 235 százalékkal teljesítette tervét. Miklós Imre marós

130. Costescu Constantin 97 és Berkecs István esztergályosok 78 százalékkal szárnyaltak túl előirányzataikat. A lakatosműhelyben kitiűnt: Bartha Gyula 100, Fazakas Jenő 56, Partig László 64 és Sztankovics Miklós 77 százalékkal haladta túl szeptember 2-i előirányzatát.

A MENAJUL II. ÜZEM

munkásai és technikusai a párt-szervezet ösztönzésére kedden, szeptember 5-én ugyancsak rekordnapot rendeztek, amelyen munkaterményeikkel békeakarattal, békeharcuk legszebb jelét adták. A szakmunkások és technikusok a segédmunkásokkal és ifjúmunkásokkal versenyezve harcoltak e nap sikeréért. Eredmény: a bádogosműhely nyolc dolgozója 128 százalékkal szárnyalta túl napi előirányzatát. A gépműhelyből Rusztig Rudolf 220, Ávo Zoltán 225 százalékkal teljesítették előirányzatukat az ünnepi műszak napján. Havadi Ferenc és Terján Béla öntők 222, Diószegi István öntő pedig 220 százalékkal teljesítette tervét. A esztergályosok közül Dénes János és Takács Béla, akik 102 százalékkal szárnyaltak túl napi előirányzatukat a békekongresszus tiszteletére.

Népek harca a békéért

BULGÁRIA

A bolgár távirati ügynökség jelentése szerint az egész országban nagy előkészületek folynak a Béke Hívei második bulgáriai kongresszusának megtartására. A Bolgár Népköztársaság városai és falvai a békeharc jegyében sorozatos gyűléseket tartanak, amelyeken megválasztják a kongresszusi küldötteket. A gyűlés résztvevői: határozati javaslatokat fogadnak el és táviratokat küldenek az országos békevédelmi bizottságnak, amelyben felhaborodásuknak adnak kifejezést az új háborúra uszító angol-amerikai imperialisták büntös tevékenysége felett és az amerikai beavatkozók koreai barbár bombázásaival szemben.

FINNORSZÁG

A finnországi Békehónap kezdetén a stockholmi felhívásra gyűjtött aláírások száma körülbelül 730 ezer. A Békehónap megnyitása alkalmából a Béke Hívei nagyméretű gyűlést tartottak, amelyen a felszólalók

a béke híveinek világszerte elért sikereiről számoltak be.

ANGLIA

A londoni Trafalgar squaren szeptember 3-án a Béke Hívei nagygyűlést tartottak. A nagygyűlést a londoni békevédelmi bizottság rendezte. A beszédők felhívták az angol népet, írja alá a stockholmi felhívás alapján az angol békevédelmi bizottság által készített kiáltványt és harcoljon Anglia függetlenségéért. A hozzászólók valamennyien annak az elhatározásnak adtak kifejezést, hogy megvédik a békét és azt követelték a laburista kormánytól, hogy a békét támogató és a nemzetközi együttműködést elmélyítő politikát folytasson.

OLASZORSZÁG

Az utóbbi 10 nap alatt a béke olaszországi hívei új és jelentős sikereket értek el a stockholmi felhívásra való aláírásgyűjtés terén.

A Béke Hívei Olaszországi Bi-

zottságának nyilvánosságra hozott adatai szerint az aláírások száma augusztus 20 és 31 között a következőképpen növekedett: Sziciliában 785 ezerrel 900 ezerre, Szardinia szigetén 275 ezerrel 300 ezerre, Ferrara városában és tartományban 311 ezerrel 313 ezerre, Terni-tartományban 118.524-ről 122 ezerre, Rieti-tartományban 31.412-ről 34.612-re, Viterbo tartományban 31.592-ről 44.827-re, Vercelli tartományban 82 ezerrel 83.555-re, Alessandria tartományban 260.936-ról 273.807-re, Novarra tartományban 177 ezerrel 190 ezerre. Firenzében az aláírások száma elérte az 530.540-et, míg Pescara tartományban a felhívást 75 ezer irták alá.

FRANCIAORSZÁG

PÁRIZS. (Agerpres.) A L'Humanité jelentése szerint a stockholmi felhívást számos francia városi tanács tagjai irták alá. Így aláírták a békefelhívást Souffrignac, Ganoc, Balzac, Marchon, Dollon, Autry, Issard, Martre-sur-Morge, Brennes és Ventonac városi tanácsának tagjai.

A hongkongi angol hatóságok sorozatos provokációi

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírügynökség jelentése szerint Hongkongban az angol hatóságok egy idő óta üldöző hadjáratot indítottak a kínai állampolgárok ellen. Ugyanabban az időben angol katonák és rendőrök provokációs szándékkal többször megsértették a Kínai Népköztársaság határvonalát. Hongkongban az angol hatóságok különleges rendőrbizottságokat létesítettek, amelyek vizsgálat alá vetik a Hongkongba érkező személyeket. Az angol rendőrség gyakran bántalmazza a kínai utasokat.

Az angol hatóságok ezenkívül több mint 30 kínai szervezetet oszlattak fel Hongkongban. A Hongkongban élő kínaiaknak nemesak biztonsága, de életük is veszélyben van.

Augusztus 17-én egy angol

hadihajó behatolt a kínai vizekre és tüzet nyitott a felszabadító néphadsereg egységeire. Nem véletlen adatok szerint június-augusztusban angol repülők 50 esetben sértették meg a Kínai Népköztársaság légterét.

Ezekben az akciókban több mint száz angol repülő vett részt.

A hongkongi angol hatóságok megkísérik megakadályozni a külföldön tanuló kínai diákok hazatérését. Egy 29 kínai diákból álló csoport érkezett haza Hongkongba egy hajó fedelzetén. Kilencen közülük megkapták a partraszállási engedélyt, mert voltak rokonai Hongkongban, míg a többiekétől megtagadták. A diákok mély felhaborodásuknak adtak kifejezést az angol hatóságok magatartása miatt.

A brit szakszervezetek jobboldali vezetősége támogatja az angol kormány háborus politikáját

BRIGHTON. — (Agerpres.) Brightonban megnyílt a brit szakszervezetek 82-ik kongresszusa, amelyen 7 millió 883 ezer 355, vagyis a múltévi kongresszushoz viszonyítva, 53.245 taggal kevesebb, 180 szakszervezetet képviselő 917 küldött jelent meg.

A brit szakszervezetek kongresszusának jobboldali reakciós vezetősége világosan megmutatta, hogy az idei kongresszus célja: biztosítsa a szakszervezetek jóváhagyását az amerikai imperialisták politikájának támogató laburista kormány háborus terveihez. A brit szakszervezetek kongresszusának ve-

zetősége azt kívánja a szakszervezeti mozgalomtól, hogy minden fenntartás nélkül hagyja jóvá a fegyverkezésre kiadott összegeket, annak ellenére, hogy a fegyverkezés súlyos terhet a brit munkásosztály vállára helyezték. A brit szakszervezeti kongresszus vezetősége már az elején világosan megmutatta azt is, hogy szigorú intézkedéseket kíván hozni azok ellen a

küldöttek ellen, akiknek szándéka a Szovjetunió iránti barátságos politikának hangsúlyozása és az angol-amerikai háborus tervekkel való szembehelyezkedés a kongresszuson.

A koreai néphadsereg egységei felszabadították Anganni városát

PHENJAN. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 4-én este közli:

A néphadsereg egységei valamennyi arcvonalon folytatták támadásukat. A néphadsereg Jeguan városát felszabadító egységei visszaverte az ellenség dühödtt ellentámadásait és nagy veszteségeket okozva az ellenségnek, folytatják támadásukat. A néphadsereg egységei az e térségben vívott csatákban 1500 ellenséges katonát és fegyvert semmisítettek és sebesítettek meg és 100 embert foglyul ejtettek. A néphadsereg egységei nagy hadizsákmányra tettek szert.

A keleti és déli partvidéken a néphadsereg egységei visszaverte az ellenség ellentámadásait, folytatják támadásukat.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 5-én reggel közli:

A néphadsereg egységei valamennyi arcvonalon csapatokat mérnek az amerikai és liszjinmanista csapatokra, amelyek harcokosk és a légiereő támogatásával, védelmi állásuk megtartására irányuló igyekezetükben ellentámadásokba mennek át.

A néphadseregnek a keleti parton harcoló egységei több

mint 1500 ellenséges katonát és fegyvert semmisítettek és sebesítettek meg és 150-nél több embert foglyul ejtettek. A néphadsereg egységei a következő hadizsákmányra tettek szert: 5 rakétaágyú, 15 aknavető, 25 állandó géppuska, 21 golyószóró, 280 puska, 140 karabély, 14 gépkocsi, 5 rádiókészülék és sok más fegyver, valamint lőszer.

Más utvonalon a néphadsereg egységei megtörve az ellenség makacs ellenállását, folytatják támadásukat.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 5-én közli:

A néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon folytatták kemény harcukat az amerikai és liszjinmanista csapatokkal. A néphadseregnek a keleti partokon előnyomuló egységei szétzúzták az újászervezett, valamint friss emberanyaggal és felszereléssel megerősített liszjinmanista ugynevezett „Szülhadosztály” ellentámadását. A néphadsereg egységei komoly csapatokat mérve az ellenségre, szeptember 4-én teljesen felszabadították Anganni városát és ellenséges védelem jelentős pontját és nagymennyiségű közlekedési csomópontot. Az Anganni felszabadításáért vívott

harcokban a néphadsereg egységei megsemmisítették a liszjinmanista „Szülhadosztály” főerőit. A néphadsereg egységei hadizsákmányra tettek szert.

Az ebben a térségben folyó harcok során egy 57 főből álló liszjinmanista szakasz fellázadt a liszjinmanista áruló banda ellen és parancsnokával s egész fegyverzetével együtt a néphadsereg oldalára állott.

A többi arcvonalon nem történt semmi fontosabb változás.

A Szovjetunió öntözött földjei 1956-ban felül fogják mulni az egész kapitalista világ öntözött földjeinek összterületét

UJABB ADATOK A VILÁG LEGNAGYOBB VIZIERŐMŰENEK ÉPÍTÉSÉRŐL

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az *Izvestija* közeli Krzsiszanovszkij akadémikus cikkét a kujbisevi és a sztálingrádi erőművek, a világ két legnagyobb vizierőműve építésével kapcsolatos kérdésekről.

A sztálingrádi ötéves tervek alatt a Volga felső folyásán három vizierőművet építettek. Ezek és a többi vizierőmű építési tapasztalatai lehetővé tették, hogy egészen eredeti módon kezdjenek hozzá a két új gázási vizierőmű építéséhez.

A SZOVJET TECHNIKA UJ LAPOT NYIT

a világ technikájának történetében. A kujbisevi és sztálingrádi erőműveknek hatalmas jelentősége lesz a Volga és a Káma vízgazdálkodási viszonyainak megújításában, a vízszint felemelése és hatalmas vízgyűjtők létrehozása néven. A Nagy Volga-rendszer létrehozásával hatalmas medenceláncolatot alkotnak, amelyen keresztül a szállítás igen nagy méreteket ölthet. A Volga vízutja körülbelül negyvenszer annyit terhet közvetlenül, mint a vasútvonal.

A mesterséges haltenyészet is ki fog fejlődni a vízgyűjtőkben. Végül óriási méreteket öltenek az öntözési és vizellátási munkák: 14 millió hektár földterületet fognak öntözni. A kujbisevi és sztálingrádi vizierőművek segítségével roppant méretű villamosítást hajtanak végre a mezőgazdaságban.

A két új volgai vizierőmű tizenhárom villamosenergiaát fog termelni, mint a forradalom előtti Oroszország összes villanyerőműve. Felülmúlják az USA olyan hatalmas erőműveit is, mint a Grand Coulee-gát és a

Boulder-gát. A kujbisevi és a sztálingrádi vizierőmű összeréje sokkal felülmúlja a legnagyobb amerikai energia-rendszerek erejét (newyorki, tennesseai, chicagói, niagara-hudsoni és bonnevillai). A két volgai vizierőmű által termelt évi villamosenergia több, mint Olaszország összes erőművei által termelt energia, több, mint a svéd és svájci villanyerőművek összes energiája. (Európa vízienergiában leggazdagabb országai).

Krzsiszanovszkij akadémikus a továbbiakban elmondja, hogy a technika nem ismer olyan építési ütemet, mint amilyent a kujbisevi és sztálingrádi vizierőművek építésénél alkalmaznak majd. Ezeket a vizierőműveket öt év alatt fogják felépíteni. Ismeretes, hogy a kapitalista országokban a jelentősen kisebb és hasonlíthatatlanul kevésbé bonyolult mérnöki munkákat sokkal hosszabb idő alatt végzik el. A Nilus-delta gátjait 68 év alatt

A PANAMA-CSATORNÁT 35 ÉV ALATT,

a Suez-csatorna pedig 22 év alatt építették. Mindegyik építésénél nagy mérnöki hibákat követtek el és tömegesen pusztultak el munkások a rossz munkaviszonyok következtében. Az USA második legnagyobb vizierőművét a Columbia-folyón már majdnem húsz éve építik, de még mindig nem dolgozik teljes hatással.

Cserevko elvtárs, a Szovjetunió folyami hajózási miniszterhelyettese, a kujbisevi és sztálingrádi vizierőművek építésével kapcsolatban nyilatkozatot adott a TASS munkalársának. Elmondta, hogy a nyár második fe-

lében nem minden hajó tud feljutni a Volga felső folyására az alacsony vízszint miatt. A két gát megépítésével ezek a nehézségek jelentékeny mértékben csökkennek. A kujbisevi erőmű vízgyűjtő medencéje minden eddigi felülmúl: 500 kilométer hosszú lesz. A sztálingrádi gát segítségével ugyancsak hatalmas vízgyűjtőmedencét alkotnak. Kazán városa ma öt kilométerre fekszik a folyótól. A kujbisevi gát felépítésével a folyó a városig fog érni. A két erőmű elkészülésével kapcsolatban új folyamó hajózási kérdések merülnek fel. Máris folyamatban van

UJ HATALMAS FAJÓFAJTAK TERVEZÉSE.

Frolov, a Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársa, az építkezésekkel kapcsolatban megjegyzi, hogy — amennyiben elkészül — az USA legnagyobb vizierőműve a Columbia-folyón mindössze 486.000 hektár föld öntözését tudja majd ellátni. Itt a földök öntözése még mindig csak papíron van meg. Az USA kormány 1900-tól 1945-ig mindössze a Jarmerek 0,8 százalékának földjét tudta megoldani az öntözést. A Szovjetunióban emberek tízmilliói élnek és dolgoznak öntözött földjeiken. A Szovjetunió öntözött földjei 1956-ban felül fogják mulni az egész kapitalista világ öntözött földjeinek összterületét. A béke építés nagyszerű szellemi terve — írja befejezésül Frolov —, az épülő kommunista társadalom pompás távlatait mutatja. Az elkövetkezendő öt évtized alatt a szovjetek országa hatalmas ugrást tesz a termelés fejlődése felé.

Röviden

BERLIN. — (Agerpres.) A Berliner Zeitung cikket ír, amelyben rámutat arra, hogy a Vatikán vezetői köréi tekintettel XII. Pius pápa egészségi állapotára, utódára gondolnak. Egyöntetű vélemény szerint Spelman amerikai híborosnak van a legnagyobb esélye a pápai szék elfoglalására. Spelman érseket ebben az igyekezetében az Egyesült Államok politikai és pénzügyi körei támogatják. E köröknek ugyanis minden érdeke mellett szól, hogy a katolikus egyház élén az amerikai monopolitko közvetlen képviselője álljon.

NEW-YORK. — (Agerpres.) A koreai agresszív háborúra az önkéntesek sorozása teljes kudarcra vezetett. A sorozó-irodák üresen, a tisztviselőknek semmi dolga nincs. Néhány nappal ezelőtt egy magasan rangú amerikai tiszt

elismerte ezt a helyzetet és rossz-szalását fejezte ki a lakosság, főleg pedig az ifjúság „elkeseredés-hiánya miatt” a koreai agresszióval szemben.

BOMBAY. — (Agerpres.) A France Presse értesülése szerint a bombay-i textil munkások sztrájkjához most mintegy 400 ezer munkás csatlakozott. A város ipari központjában a rendőrség tüzelt a sztrájkolókra s két munkást megölt, huszonkettőt megsebesített. A rendőrség egész sor munkást letartóztatott.

TOKIO. — (Agerpres.) A Telexpress jelentései szerint a Yoshida-kormány rendeletére felszabták a Szakszervezeti Világszövetséghez tartozó japán szakszervezetek összekötő nemzeti tanácsát. A japán kormány ugyanakkor megtiltotta az összekötő-tanács 12 vezetőtagjának közéleti tevékenységét is.

Levelek a dolgozók kulturmunkájáról

JÓL MUKÖDNEK MÁRAMAROS MEGYÉBEN A NAPKÖZI OTTHONOK

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) Máramaros megye napközi otthonait a múltban elhanyagolták a tantestületek. Ma azonban a legmesszebbmenő támogatást kapják meg az államtól, ideiglenes bizottságoktól, a tömegszervezetektől és a tanítóktól egyaránt. A napközi otthonban tartózkodó gyermekek részére az állam 2 millió 457.600 lejű utalt ki. A felvilágosító munka eredményeként nap-nap után több gyermeket visznek a szülők a napközi otthonokba. A gyermekek is örömmel mennek, mert egészséges nevelést és jó ellátást kapnak.

Azokban a községekben, ahol az ideiglenes bizottságok több gondot fordítottak a dolgozó nép e szociális intézményére, mint például Hosszumezőn, Borsán, Jódon és Remetén, a napközi otthonok igen szép eredményeket mutatnak fel. Ezekben a községekben a szükséges konyhai és más felszerelést a községi ideiglenes bizottságok, a RDNSz és a tantestület hozzájárulásával különböző rendezvényekből szerezték.

TÖBB GONDOT A SZATMÁRI „INTEXAR” KULTURCSOPORTJÁRA

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A szatmári „Intexar” szövőgyár dolgozói komoly és céltudatos munkával sorozatos sikereket arató kulturesoportot szerveztek maguknak. E csoport munkája az utóbbi időben esiként, részben annak következtében, hogy a széttagolt munkamenet miatt nehéz összefogni a kulturesoport tagjait, valamint azért is, mert például a táncesoport legjobb tagjait más munkával bízták meg. A fogyatékosságoknak azonban ez csak egyik oka. Hibák vannak a szervezés körül is. A kulturesoport vezetőinek meg kell birkóznia a nehézségekkel és komolyan hozzá kell fogniok új káderek neveléséhez. Az üzem igazgatósága megadja számukra a támogatást. Így, nemrég anyagot szereztek be a táncesoport számára, ruhák készítéséhez.

UJ KULUROTHON DÉS-HÁZÁN

DÉS-HÁZA. — (Levelezőnk től.) Dészházán már 14 évvel ezelőtt hozzáfogtak egy középület felépítéséhez. A régi, kizsákmányoló rendszerben azonban ezt nem tudták befejezni, máresak azért sem, mert az egykori vezetők az épület befejezésére összegyűjtött pénzeket elzsebelték.

A dészházi dolgozók a tavasz folyamán érték el azt, hogy az épületet önkéntes munkával befejezzék és kulturothon céljainak adják át. Az önkéntes munkák nagyrészt a helyi IMSz szervezet tagjai végezték, akik 780 munkaórával járultak hozzá a kulturothon felépítéséhez. A MNSz tagok 530, míg a RDNSz tagok 50 munkaórát dolgoztak. A külföldi tatarozást augusztus 23. tiszteletére vállalták Dészháza dolgozói. Az építési munkában kiintek Sándor Lajos MNSz elnöke és Petkes Sándor IMSz tagok, valamint Nagy Irén és Máté Mária RDNSz tagok. Méhes Sándor

A közigazgatási reform megoldja Várkudu kérdéseit is

BETHLEN. — (Levelezőnk től.) Bethlen községtől — Szamos megye — 2 kilométerre fekszik Várkudu falu, közigazgatásilag mégsem Bethlenhez, hanem a távolos Csicsókereszturhoz tartozik. A polgári földesurij világban esatolták Csicsókereszturhoz a falut, mert így kívánták meg a csicsókereszturi nagybirtokosok érdekei. Torma Miklós és Hyg Jenő volt földbirtokosoknak nemcsak Csicsókeresztur határában, hanem Várkudu falu közelében is birtokaik voltak. Ezért esatolták Csicsókereszturhoz Várkudut, annak ellenére, hogy Várkudu dolgozóinak érdekeivel ellenkezett ez.

A Román Népköztársaság új gazdasági-közigazgatási rajonálása értelmében Várkudu községet közigazgatásilag Bethlenhez esatolják. Így, a várkudui dolgozók régi sérelmét orvosolja a közigazgatási reform. A falu dolgozói a közeli Bethlenben intézhetik ezután hivatalos ügyeiket. Várkudunak közigazgatásilag Bethlenhez való esatolása előmozdítja a falu fejlődését.

R. A.

SPORT

A RNK békeharcbizottságai országos kongresszusának tiszteletére rendezik meg a szombat-vasárnapi összes sporteseményeket

KOLOZSVAR. — A városi Testnevelési és Sportbizottság az összes sportkollektívákkal egyetemben összeállította a szombati és vasárnapi sportműsort, melyet a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen, a RNK békeharcbizottságai országos kongresszusának tiszteletére rendeznek meg. Ez a részletes műsor a következő:

A „LENDÜLET” SPORTKOLLEKTÍVÁK

országos atlétikai bajnokságainak döntő küzdelmei szombaton délután 4 órakor kezdődnek meg, majd vasárnap délelőtt 9 órakor folytatódnak. Ezen a versenyen a „Lendület” sportkollektívákhoz tartozó legjobb női és férfi atléták vesznek részt.

A moszkvai CDKA tovább tartja öt pontos előnyét a szovjet labdarugó bajnokságban

MOSZKVA. — A szovjet labdarugó bajnokságok küzdelmeit hétről-hétre egyre nagyobb érdeklődés kíséri. A bajnokság 38 fordulójából eddig harminc forduló játszottak le és csaknem biztosra vehető a CDKA bajnoksága, amely jelenleg 5 pont előnnyel vezet a bajnokságban. A 19 csapat közül hat csapat esik ki az első osztályból és ezek közül négy csapatnak csaknem biztos a kiesése. A bajnokság állása a következő:

CDKA (Moszkva) 46 p. Dina-

A KESE-HADSEREG raugadó bajnoki kosárlabda mérkőzés szombaton este 9 órakor kezdődik a „Gh. Gheorghiu-Dej” villanyfényes pályáján. Mindkét csapat egyforma pontarányban áll a bajnokság táblázatán és ezért igen nagy küzdelem várható ezen a mérkőzésen. Előzőleg 8 órakor a Metalur-Vörös Lobogó Victoria férfi csapatai játszanak.

SPARTAK (MEDGYES) — KESE

férfi kézilabda mérkőzés lesz vasárnap délután fél 4 órakor a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen. A kézilabda mérkőzés után a KESE labdarugó csapata — az eddigi tervek szerint — a Lokomotiva csapatával játszik barátságos mérkőzést. Mindkét

mo (Moszkva) 41 p. Dinamo (Thilisz) 40 p. VVSz (Moszkva) 38 p. Dinamo (Leningrad) 36 p. Spartak (Moszkva) 35 p. Zenit (Leningrad) 32 p. Kvilja Szovjetov (Kujbisev) 32 p. Sahtyor (Sztalino) 30 p. Spartak (Thilisz) 30 p. Daugava (Riga) 29 p. Torpedo (Moszkva) 29 p. Dinamo (Kiev) 27 p. Lokomotiva (Moszkva) 27 p. Dinamo (Jeriván) 26 p. Torpedo (Sztalino) 22 p. Lokomotiva (Harkov) 21 p. Dinamo (Minszk) 19 p. Nyeftyanik (Baku) 14 ponttal.

A RNK Békeharcbizottságainak Országos Kongresszusának tiszteletére az „OROSZ KÖNYV” kiadásában magyar nyelven a következő művek jelentek meg:

V. HVOSZTOV:

A sztálini külpolitika — a béke politikája.

G. VLADIKIN és RUBIN:

A háborus uszítók rohadó kulturája.

G. VLADIKIN és RUBIN:

Igy élnek Amerikában.

mérkőzés szünetében a KESE sportolói az MVK akadályversenyét és tornabemutatóját tartják meg.

Az összes mérkőzéseket olcsó beléptidíjakkal rendezik meg.

A FLACARA (BUKAREST) — KESE

női röplabda bajnoki mérkőzés vasárnap délelőtt 11 órakor ugyanezen a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen kerül lejátszásra. Előzőleg fél 10 órakor a KESE férfi röplabda csapaja Kolozsvár válogatott csapatával játszik.

TITU GRÓZA

a 100 és 400 méteres gyorsúszáson kívül, a 200 méteres gyorsúszásban is új román rekordot ért el Budapesten a magyar uszóbajnokságok küzdelmeiben. 200 méteren elért ideje 2.18.6 mp. A régi rekordot is Gróza tartotta 2.21.4 másodperccel.

A MAGYAR VÁLOGATOTT vasárnap délután az Albán Népköztársaság labdarugó válogatottja ellen a következő összeállításban áll ki: Grosits—Kovács II., Tóth III.—Kovács I., Börzsei, Bozsik—Budai, Kocsis, Palotás, Puskás, Czibor. A csapat legjobb játékosát a Textil-as adja. A Dózsa és a Csepel, amelynek egyetlen játékos sem szerepel a válogatottban, szombaton délután játsza le augusztus 20-áról elmaradt bajnoki mérkőzését.

MOZI

„VÖRÖS CSILLAG” MOZGO: Vitorla a távolban. Előadások: 4. 6 és 8 órakor.

„URANIA” MOZGO: 1848-as forradalom. Előadások: 4. fél 7 és 9 órakor.

„UJ IDŐK” MOZGO: Román hiroadó. — Szovjet hiroadó. — Tudomány és technika 85 sz. — Szemek égése.

„MUNKÁS” MOZGO: A sztyeppei sas. Előadások: 5. 7, 9 órakor.

„MAXIM GORKIJ” MOZGO: 1848-as forradalom. Előadások: fél 5. 7 és fél 10 órakor.

NEPMOZGO (POPULAR): „Star 500”. Előadások: 3. 5, 7 órakor.

„CAPITOL” MOZGO: Figaro házassága. Előadások: 5. 7, 9 órakor.

ÉRTESÍTÉS!

Október hó 1-én 3 hónapos gépkocsivezetői tanfolyam

kezdődik hivatásos vezetők részére.

A tanfolyamon minden 18. életévét betöltött egyén résztvehet. Egyhónapos motorkerékpár- és személygépkocsivezetői tanfolyamra is lehet jelentkezni, naponta reggel 7 órától déli 1 óráig, Kolozsvár, Móccok-utja 64 szám alatt. — Telefon: 14—49.

CALCIUM GLUCONAT
Szemcsék és Calcium Gluconat szemcsék, vitaminokkal.
az emberiség vezető erősítésére

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt déli-délnyugati szél, kisebb felhőfelvonulások, legfeljebb a nyugati megyékben némi esővel. A hőmérséklet tovább emelkedik. Egész Erdélyben szép, melegebb idő. Kolozsváron csütörtökön hajnalban 5.6 fok volt, délelőtt 24 fokot mértek.

SZEPTEMBER 3-ÁN, a Szabadság-terén egy szürke lovat találtak. A hivatalos iratokat felmutató tulajdonos átveheti a Vörös Hadsereg-utca 48 szám alatt.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG munka és népjóléti ügyosztálya tudomására hozza azoknak a családoknak és egyedülálló anyáknak, akik iskolai ösztöndíjat kérvényeztek, hogy kérvényeiket jóváhagyják, hogy az ösztöndíj átvétele céljából jelentkezzenek a fenti ügyosztálynál Malinovszki-tér 19. II. emelet, 82. számú szobában szeptember 3-án és 9-én. A kérvényezőket kötelesek orvosi bizonyítványt bemutatni arról, hogy eltartójuk beteg, valamint iskolai bizonyítványt az óralátogatásról.

APRÓHIRDETÉS

CSALÁDI HÁZ Miron Costin-utca 12 szám alatt eladó. Érdeklődni Gelu-utca 10 szám alatt, a délutáni órákban. — **KERESÜNK MEGVÉTELRE** 3 darab villanymotort: 1 darab 5 HP, 380/220 Volt, 1400 fordulatszámmal, 1 darab 30 HP, 380/220 Volt, 1440 fordulatszámmal és 1 darab 0.7 HP, 380/220 Volt, 1400 fordulatszámmal. Ajánlatokat „Unirea” Fémapari Üzembe kérünk, Kolozsvár, Zsadanov-tér 3. Telefon: 17—90. — **ELADÓ** hálószoba, kifogástalan állapotban. Horea-ut 30. — **SINGER VARRÓGÉP** jókarban, asztali és melegítő kályhájú eladó. Cim a kiadóban. — **RÁDIO, 8 LAMPÁS,** tökéletes állapotban, butorok és hűtőberendezés eladó. Felszer. Türr István-utca 4. — **TAKARÍTÁS** ellenében magános nő lelést kaphat. Cim a kiadóban. **ELADÓK:** könyvszekrény, nagy tégelyasztal, székek, 2 fotel, kis pofos szekrény, szőnyegek, részeg, rézest. 100-as berúgós motorkerékpár. Dónál-ut 34. — **KOMBINÁLT SZOBA** eladó. Molotov-utca 6. aif. 20. — **GYAPJUFÉSÜLŐ ES VANYOLOGÉP** kettős karban el-

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Urmátoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

PERDEA Ioan Cluj, Str. Pata Nr. 55, Buletin de inscriere la Bir. Pop. Nr. 51005—1948, eliberat de Politia Cluj.

FÜSSY Andrei Cluj, Str. Dostoevskij Nr. 45, carnet sindical Nr. 263, eliberat de Sindicatul Poligrafic Cluj.

ELŐFIZETŐINKET

felkérjük, hogy hátralékos előfizetési díjaikat legelősen küldjék meg kiadóhivatalunknak:

KOLOZSVAR,

Molotov-utca 16. címre.

BIZOMÁNYOSAINKAT

kérjük, hogy elszámolásaikat és az eladott lapok árát mielőbb küldjék meg kiadóhivatalunknak:

KOLOZSVAR,

Molotov-utca 16 címre

Világosság

Felkész szerkesztő: LAZAR JOZSEF

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Laptudajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Inzermények és vállalatoktól az előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla 113 023.